

KOMMA (,)

1. Ikke komma etter adverb

På norsk skal det ikke være komma etter et adverb først i setningen.

I morgen reiser vi til London.
Derfor må vi pakke kofferten.

2. Lister

Det skal være komma mellom hver ting når vi ramser opp, men og mellom de to siste. Det skal ikke være komma foran *og*.

Jeg kjøpte melk, brød, ost, kaffe og pølse.

3. Og, men, eller, for

Det er alltid komma foran *men*.

Jeg vil ikke reise, men jeg må.

Det er komma foran *og*, *eller* og *for* når det er subjekt på begge sider av konjunksjonen.

Bor du i Oslo, eller bor du i Bergen?
Jeg kommer ikke, for jeg har ikke tid.
Ole bor i Trondheim, og Kari bor i Stavanger.

Når det ikke er subjekt etter konjunksjonen, skal det ikke være komma.

Bor du i Oslo eller i Bergen?
Ole bor i Trondheim og jobber på NTNU.

4. Leddsetninger

Det skal ikke være komma *foran* en leddsetning, men det skal være komma *etter* en leddsetning.

Jeg gikk på skolen da jeg var liten.
Da jeg var liten, gikk jeg på skolen.

Jeg kommer ikke hvis det regner.
Hvis det regner, kommer jeg ikke.

5. Som-setninger

Det skal alltid være komma *etter* en som-setning:

Mannen som bor her, heter Andersen.

Noen ganger er ikke som-setningen viktig for informasjonen i helsetningen. Da er den et *innskudd* og gir bare ekstra informasjon. Det skal være komma foran et innskudd. Når som-setningen er viktig, skal det ikke være komma. Et eksempel:

Jenta, som heter Anne, studerer fransk.

Jenta som heter Anne, studerer fransk.

I den første setningen er den viktige informasjonen "Jenta studerer fransk". Leseren vet hvilken jente vi snakker om. Som-setningen gir bare ekstra informasjon om hva hun heter. Derfor er det komma foran som-setningen. I den andre setningen definerer som-setningen jenta. Vi sier hvilken jente (av flere) vi tenker på: "Anne studerer fransk, men ikke de andre jentene." Derfor bruker vi ikke komma.

6. Direkte tale

Det skal være komma etter direkte tale når setningen fortsetter etter sitatet. Kommaet skal stå etter sitat-tegnet.

"Det er ikke sant", sa han.